

ATZINUMS PAR KOKU STĀVOKLI UN IETEICAMAJIEM APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMIEM

Daugavas ielā 48-50, Skrīveri,
Skrīveru pagasts, Aizkraukles novads, LV-5125

Objektu apsekoja: Linda Strobe, Liene Opincāne

Sagatavoja: Linda Strobe

2025.gada 10.oktobris, Jaunkalsnava

ATZINUMS PAR KOKU STĀVOKLI UN IETEICAMAJIEM APSAIMNIEKOŠANAS PASĀKUMIEM

Objekts: Daugavas ielā 48-50, Skrīveri, Skrīveru pagasts, Aizkraukles novads, LV-5125

Objekta apskate veikta 2025. gada 7. oktobrī. Vērtējumā iekļauti 11 parastie ozoli *Quercus robur*, kas aug rindā gar Daugavas ielu no 48. (kadastra nr. 32820080170) līdz 50. (kadastra nr. 32820080042) namam (1.pielikums). Veikta koku stumbru apkārtmēra un augstuma uzmērīšana, veselības stāvokļa vizuāla novērtēšana, kā arī ainaviskās un ekoloģiskās vērtības noteikšana apkārtējās vides kontekstā. Veikta fotofiksācija. Sniegti tuvākajā laikā nepieciešamo apsaimniekošanas pasākumu ieteikumi.

Koku ciršanu un saglabāšanu reglamentējošie likumdošanas akti:

1. Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumi Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža".
2. Aizkraukles novada pašvaldības domes 2021. gada 17. novembra saistošie noteikumi Nr. 2021/23 "Par koku ciršanu ārpus meža Aizkraukles novada pašvaldības administratīvajā teritorijā".

Koku rindas vispārīgs raksturojums

Parastā ozola rindas stādījums Skrīveros gar Daugavas ielu, kas ir Valsts reģionālais autoceļš P32 Augšlīgatne-Skrīveri (2.pielikuma 1. attēls). Koki stādīti viens no otra 4 līdz 8 metru attālumā. Vainagi saskaras, veidojot ainaviski vienotu rindu stādījumu. Vainagu apakšējie zari savulaik nozāgēti, lai netraucētu satiksmes plūsmai, tādējādi veidojot koku rindu ar samērā stāviem, augšupvērstiem vainagiem. Kokiem vainaga lejasdaļā nozāgēto skeletzaru zonā veidojas jauni sekundārie vainagi, kas liecina par koku labo atjaunošanās spēju un vitalitāti.

Vērtētie ozoli ir lielu dimensiju koki, tāpēc tie ir gan dendroloģiski, gan ainaviski nozīmīgi. Tiem ir būtiska ekoloģiska funkcija, jo tie aug gar ciema galveno ielu ar augstu satiksmes intensitāti, nodrošinot gaisa kvalitātes uzlabošanu, trokšņu slāpēšanu un mikroklimata stabilizēšanu. Koki ir bagātīgi klāti ar epifītiem, kas tiem piešķir papildu ekoloģisko un ainavisko vērtību.

Ozolu rinda veido nozīmīgu ainavas struktūrelementu un vizuālu akcentu Skrīveru ciema telpā. Tā nosaka ielas raksturu, nodrošina telpisku vienotību un rada sakoptas, tradicionālās Latvijas lauku ainavas iespaidu. Šī rinda ir būtiska arī vietējās identitātes uzturēšanai – to iedzīvotāji uztver kā kultūrvēsturisku vērtību un daļu no ciema vizuālā tēla.

Koki dabā ir marķēti ar koši oranžu mežsaimniecības marķējamo krāsu no nr. 6 līdz nr. 16 (2.pielikuma 2. attēls). Šī numerācija izmantota koku identifikācijai šī atzinuma ietvaros.

Koku novērtējuma tabula

Koka nr. dabā	Stumbra apkārtmērs 1,3 m augstumā no sakņu kakla (m)	Koka augstums (m)	Koka stāvokļa raksturojums	Koka stāvokļa novērtējums, ieteicamie apsaimniekošanas pasākumi
6.	3,42	24	Pie sakņu kakla R pusē sena, vaļēja brūce, kas daļēji aprētojusies. Izveidojies dobums apm. 20x30 cm, dobumā redzama koksnes trupe. Konstatēti kukaiņu kāpuru ekskrementi (2. pielikuma 3. attēls). Vainagā daži sīki, sausi zari. Apakšējo zaru rētas pilnībā aizaugušas.	Vitāls un ainaviski vērtīgs koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa. Nelielā brūce koka stabilitāti negatīvi neietekmē.
7.	2,65	24	Sakņu kakls vesels. Vainags sāniski saplacināts. Stumburā 2 m augstumā bijušā zara vietā izveidojies dobums. Dobumā kukaiņu darbības pēdas – brūni koksnes milti (2. pielikuma 4. attēls). Vainags vitāls, daži sīki sausi zari.	Vitāls koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa. Zara dobums koka stabilitāti negatīvi neietekmē.
8.	2,61	24	Stumbra Z pusē no pamatnes līdz 2 m augstumam pilnībā aizaugusi gareniska mizas rēta, no kuras stumbra lejasdaļā nedaudz izdalās eksudāts. 1,8 m augstumā bijušā zara vietā samērā labi aizrētojusies, apm. 6-7 cm liels dobums.	Vitāls koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa. Nelielie stumbra bojājumi koka stabilitāti negatīvi neietekmē.
9.	2,22	24	Stumbra Z pusē 2 gareniskas brūces, kas	Vitāls koks. Ainaviskas koku

			pilnībā aizaugušas. No brūcēm lejasdaļā izdalās eksudāts (2. pielikuma 5. attēls). Vainagā viens nokaltis zars apm. 20 cm diametrā. Vainags sāniski saplacināts.	rindas sastāvdaļa. Nelielie stumbra bojājumi koka stabilitāti negatīvi neietekmē.
10.	2,19	24	Sakņu kakls vesels. Sāniski saplacināts vainags. Uz stumbra 3-4 m augstumā piepju auglķermeni. 6-8 m augstumā divi lieli, sausi skeletzari apm. 25-35 cm diametrā (2. pielikuma 6. attēls).	Samērā vitāls koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa. Tuvākajā laikā būtu nepieciešama sauso skeletzaru nozāgēšana un saīsināšana līdz drošam garumam.
11.	3,20	24	Stumbrā, domājams, mehāniskas iedarbības rezultātā izveidojusies gareniska, apm. 2 m gara brūce, kas pilnībā aizaugusi, nesulo. 2 m augstumā mizā ieaugušas naglas, metāla un koka gabali. Nozāgēto sānu zaru brūces pilnībā aizaugušas. Vainagā dažī sīki, sausi zari.	Vitāls un ainaviski vērtīgs koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa.
12.	1,51	10	Sakņu kakls vesels. Nokaltusi galotne, veidojas sekundārais vainags (2. pielikuma 7. attēls). Sānu zaru brūces daļēji aizrētojušas, 2 m augstumā neliels dobums apm. 10 cm diametrā.	Koks ar samazinātu vitalitāti. Tuvākajā laikā nepieciešama nokaltušās galotnes nozāgēšana, lai sekmētu turpmāku sekundārā vainaga ataugšanu.
13.	3,15	24	Stumbrā vairākas gareniskas, aizrētojušas brūces, no kurām izdalās eksudāts. Vainagā dažī sīki, sausi zari.	Vitāls un ainaviski vērtīgs koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa. Nelielie stumbra bojājumi koka stabilitāti negatīvi neietekmē.
14.	2,06	24	Vainags sāniski saplacināts. Apakšējo sānu zaru brūces daļēji aizaugušas, jo atstāti pārāk gari zaru stubņi.	Vitāls un ainaviski vērtīgs koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa.
15.	2,78	24	Sakņu kakls vesels. Stumbrs 3 m augstumā sadalās divās vienlīdzīgās starās, izveidojot stabilu U veida savienojumu (2. pielikuma 8. attēls). Vainagā vairāki sausi zari apm. 15 cm diametrā.	Vitāls un ainaviski vērtīgs koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa.
16.	3,06	24	Stumbrā no apakšas līdz 9 m augstumam gareniska,	Samērā vitāls, ainaviski vērtīgs

			apmēram 20 cm plata plaša, kas aizrētojas (2. pielikuma 9. attēls). Atklātā koksne stingra, tajā redzamas pirmās trupes pazīmes. Vainagā padaudz sīku, sausu zaru.	koks. Ainaviskas koku rindas sastāvdaļa. Stumbra plaša apaug ar jaunu mizu, kas liecina par koka labajām reģenerācijas spējām. Tuvākajā laikā būtu nepieciešama vainaga sakopšana, izzāģējot sausus zarus un nedaudz (par apmēram 5 m) samazinot koka vainagu.
--	--	--	--	--

Secinājumi

Skrīveros, gar Daugavas ielu augošā parasto ozolu rinda ir dendroloģiski, ainaviski un ekoloģiski vērtīga. Koki ir lielu dimensiju, ar labu vitalitāti un atjaunošanās spēju. To vainagi veido vienotu un vizuāli izteiksmīgu ainavas elementu, kas būtiski ietekmē ciema telpisko struktūru un identitāti. Ozoli nodrošina nozīmīgas ekosistēmu funkcijas – uzlabo gaisa kvalitāti, mazina trokšņa ietekmi, stabilizē mikroklimatu un kalpo par dzīvotni dažādām sugām, tai skaitā epifītiem.

Atsevišķiem kokiem tuvākajā laikā ieteicams veikt vainaga sakopšanas un stabilizēšanas darbus, lai uzlabotu to mehānisko drošību un nodrošinātu turpmāku augšanas potenciālu. Regulāra ozolu rindu monitorēšana un profesionāla kopšana ir būtiska, lai novērstu iespējamus bojājumus un saglabātu šo vērtīgo stādījumu ilgtermiņā.

Ozolu rindas saglabāšana ir nozīmīga ne tikai no dabas aizsardzības, bet arī no kultūrainavas un vietējās identitātes aspekta. Šī koku aleja veido Skrīveru ciema raksturu un ir neatņemama tā vizuālās un emocionālās vides sastāvdaļa. Tādēļ ieteicams nodrošināt sistemātisku šo ozolu kopšanu un saglabāšanu, lai tie turpinātu bagātināt vietējo ainavu un kalpotu kā ilglaicīga vērtība nākamajām paaudzēm.

Atzinums sastādīts uz 5 lappusēm un tam ir 2 pielikumi:

- 1) Kartogrāfiskais materiāls;
- 2) Esošās situācijas fotofiksācijas.

Objektu apsekoja:

Liene Opincāne

LVM dendroloģisko parku vadītāja
Ainavu arhitekta

Objektu apsekoja un atzinumu sagatavoja:

Linda Strobe

LVM dendroloģisko parku Augu selekcijas speciāliste
Sertificēta dendroloģijas eksperte, sertifikāts nr. 10 (derīgs līdz
10.04.2027)
Ekspertu reģistrs: https://dendrologiem.lv/?page_id=21

10.10.2025.
Linda Strobe

Paraksts:

1. PIELIKUMS

Kartogrāfiskais materiāls

- Koku atrašanās vieta

Esošās situācijas fotofiksācijas

1.attēls. Ozolu rindas kopskats.

2. attēls. Ozolu marķējums dabā.

3.attēls. Ozola dobumu apdzīvojošu kukaiņu darbības pēdas –
kāpuru ekskrementi.

4. attēls. Ozola dobumu apdzīvojošu kukaiņu darbības pēdas – koksnes milti.

5.attēls. Aizaugušas stumbra plaisas, no kurām izdalās eksudāts.

6.attēls. Ozols nr.10.

7.attēls. Ozols nr. 12.

8.attēls. Ozols nr. 15.

9.attēls. Ozols nr. 16.

